

Készségek és képességek fejlesztése - Tehetséggondozó programok a Baka József Szakkollégiumban (NTP-SZKOLL-24-0021)

Szakmai beszámoló

A Baka József Szakkollégium tehetséggondozó programja a Kaposvári Campuson komplex rendszerben támogatta a résztvevő középiskolások és egyetemi hallgatók fejlődését, tudományos elköteleződését és pályaeorientációját. A program első szakaszában a tehetségazonosítás és a beválogatás folyamata zajlott, amely kétlépcsős módszertanon alapult. Elsőként a Renzulli–Hartman-skála segítségével mértük fel a résztvevők szociális, kreatív, motivációs és intellektuális jellemzőit. A skála eredményei alapján minden hallgatóról és tanulóóról egyéni profil készült, amely pontosan kirajzolta a fő erősségeket és a fejlesztendő területeket. A második szintet az Assessment Center jelentette, amely során a jelentkezők különböző szituációs feladatokban vettek részt, és teljesítményüket kommunikáció, problémamegoldás, együttműködés, kreativitás és döntéshozatal mentén értékeltük. Az objektív mérési rendszer előnye volt, hogy a legtehetségesebb és legmotiváltabb fiatalok kerülhettek be a programba, amelynek hatékonysága jelentősen meghaladta a hagyományos interjúk eredményességét.

A kiválasztást követően elindult a készségfejlesztési modulok sora. Elsőként a „Tudományos prezentálás” kurzus valósult meg, amely a hallgatók előadói és módszertani felkészültségét erősítette. A résztvevők valós kutatási anyagokat dolgoztak fel, esettanulmányokat elemeztek, próba-prezentációkat tartottak, és pszichológiai, retorikai, önismereti és stresszkezelési elemekkel gazdagított tréningeken vettek részt. Ezt követte az időgazdálkodási tréning, amely a személyes hatékonyság növelésére irányult, és amelynek során a hallgatók megismerték saját időfelhasználási szokásaikat, azonosították az időrabló tényezőket, és egyéni akciótervet dolgoztak ki a tanult módszerek alkalmazására. A program záró készségfejlesztő eleme a DISC tréning volt, amely az önismeret és az adaptív kommunikációs készségek fejlesztését szolgálta. A résztvevők felismerhették saját viselkedési stílusukat, megtanulták másokhoz igazítani kommunikációjukat, és szituációs gyakorlatok révén fejlesztették konfliktus- és stresszkezelési technikáikat. A modulok végén a fiatalok valós projektmunkákban mutatták be az elsajátított készségeket, amelyekhez a facilitátorok visszajelzései és az önértékelés nyújtottak támogatást.

A készségfejlesztést követően került sor a program szakmai csúcspontját jelentő kétnapos nyilvános vitaestre és tudományos programra. Az első napon kerekasztal-beszélgetésen neves oktatók és kutatók osztották meg tapasztalataikat a tudományos pálya előnyeiről és kihívásairól. A közönség számára moderált beszélgetések és kérdések biztosították az aktív részvételt, majd kiscsoportos feldolgozás keretében a résztvevők saját dilemmáikat és céljaikat vitathatták meg. A második napon a program Bőszenfán és Patcán zajlott, ahol a résztvevők valós szakmai környezetben, kutatási folyamatokba bekapcsolódva ismerkedhettek meg a tudományos élet mindennapjaival és a projektmódszertan gyakorlati alkalmazásával. Az esemény reflexiós feladatokkal és értékelő beszélgetésekkel zárult, amelyek segítették az élmények tudatosítását és beépítését a pályaeorientációs döntésekbe.

A program egyik leginnovatívabb eleme a személyre szabott tutori rendszer kiépítése volt. A legtehetségesebb hallgatók és középiskolások mellé kijelölt tutorok heti rendszerességgel nyújtottak szakmai és személyes támogatást. A tutori munka magában foglalta a kutatások ösztönzését és koordinálását, a szakmai előrehaladás nyomon követését, a publikációs tevékenység támogatását, valamint a tanulmányi versenyekre és TDK/OTDK-ra való felkészítést. A tutorok mellett a mentorprogram is jelentős szerepet játszott, amely karrier-tanácsadással, készségfejlesztő tréningekkel és közösségi programokkal támogatta a hallgatók életpálya-építését. A program ezen elemei hozzájárultak a tudományos motiváció erősítéséhez, az önismeret fejlődéséhez, a konfliktus- és stresszkezelő technikák fejlesztéséhez, valamint a szakmai pályafutás megalapozásához.

Összességében a program sikeresen valósította meg célját: hozzájárult a tehetséges fiatalok tudatos pályaaorientációjához, erősítette a kutatói életpálya vonzerejét, és átfogó támogatást nyújtott a résztvevőknek a tudományos kompetenciák fejlesztésében, a közösségi beilleszkedésben és a munkaerőpiaci megfelelésben.